

1
142
2

2.

31
-

36
=

38

39
=

39

4

DE
FEVDO EMTO
SVB PACTO DE RETROVENDENDO.

INDVLTV
ILLVSTRIS IVRISCONSVLTORVM ORDINIS
IN REGIA FRIDERICIANA

PRO
SVMMIS IN VTROQVE IVRE HONORIBVS
RITE CAPESSENDIS

AD DIEM APRIL. MDCC XLVII.

DISSERET

OTTO DAVID HENRICVS BECMANN

DEVITIO - MEGAPOLITANVS.

HALAE MAGDEBVRG. LITTERIS HENDELIANIS 1768.

(4)

ET
REVDO EMTO
SVP FACTO DE RETROVENDENDO.

ILLUSTRISSIMO VIRIDIVM ORDINE
IN REGIA UNIVERSITATE
SUMMIS IN ASTRONOME ET HONORIBUS
AD CUMMUM HONORIS
OTTO DAVID HENRIK BRGMANN

CAPVT I
DE
NATVRA PACTI
DE RETROVENDENDO.

---

§. I.

Emtio venditio quid?

Si quis ius habet exigendi, vt alter aliquis rem suam ipsi tradat soluto in pecunia numerata pretio, ipse vero ad soluendam pretii loco pecuniam numeratam, *pretium* vocant *emmens*, re tradita aequae obligatur, *emtio venditio* contracta dicitur; est ea contractus consensualis, quo vterque contrahentium aequae obligatur alteri, alter quidem ad soluendum pretium in pecunia numerata pro re oblata vel tradita, alter vero ad rem tradendam pro oblato

A 2

seu

feu soluto dicto pretio; prior contrahentium *emptor*, posterior *venditor* audit.

Adparet inde sibi constare sententiam ad emtionem venditionem consensum, rem et pretium concurrere debere, eiusque requisita substantialia esse adferentium. Cum vero a positis vno vel aliquibus characteribus necessariis communibus ad ponendam rem, cuius sunt characteres necessarii communes, non valida sit consecutio; haec vero emtionis venditionis tria requisita characteres modo absoluant communes, quod ex mox dicendis cuius vel paullulum adtendenti erit manifestum: fallunt sane & egregie falluntur, qui, si in obvio negotio consensum, rem & pretium sibi deprehendere visi sunt, ad ponendam emtionem venditionem praecipiti iudicio feruntur.

§. 2.

Pactum de vendendo definitur.

Vbi ita cum altero paciscimur, ut ipse perfecte teneatur rem nobis, si ita visum fuerit, pro determinato pretio soluto in pecunia numerata tradere: haec conuentio est id, quod *pacti de vendendo* nomine insignire consueuimus.

Tribuit igitur tale pactum mihi ius exigendi rem pro pretio soluto, non vero obligat, ut inuitus rem pro pretio recipere debeam, adeoque mea vnus gratia inuitur, meumque solius commodum respicit. Inde pro adfui adgnoscit *pactum de emendo*, vi cuius alter obligatur, ut mihi rem offerenti determinatum in pecunia numerata pretium persoluat.

§. 3.

Notatur differentia pactum de vendendo inter & emtionem venditionem.

Conlatis inter se definitionibus, differentia pacti de vendendo & emtionis venditionis nemini obscura esse potest; quam in eo potissimum consistere animaduertes,

uertes, quod per pactum de vendendo saltim qui vendere rem promisit, obligatus sit ad expectandum, si forte promissario placuerit rem pro pretio petere, non vero urgere queat, ut promissarius inuitus rem recipiat pretiumque soluat, quod secus se habet emtione venditione inita. Breuibus; *pactum hoc obligationem parit tantum unilateralem, cum ex emtione venditione, nemine contradicente, obligatio oriatur bilateralis.*

Adcedebat iure quiritorium & haec insignis diuersitatis ratio, quod emtio venditio ad genus contractuum pertineret, cum pactum de vendendo intra nudi pacti terminos subsisteret. Sed mutata scena ob *c. 1. X. de pact* cuius tamen vim diuersitatemque a iure civili non sine specie in dubium vocat ZIEGLERVS ad *Instit. Lancellott. L. 3. tit. 3. §. 2. ad vocem: suam*; vel potius ob ius romanum quoad distinctionem pacta nuda inter & contractus apud germanos numquam receptum THOMAS. *in notis ad eandem vocem p. 1376. sq.* Huic differentiae hodie parum vel nihil momenti tribuendum est. Hoc tamen non sicco praetereundem pede. misere alucinari, ne dicam turpes sese dare, qui pactum de vendendo mox cum tractatibus emtionis venditionis, mox cum emtione venditione conditionata ita conuenire statuunt, vix ut ouum sit ouo similis. Contractuum enim seu deliberationum mutuarum de conuentione in eunda equis non talpa coecior a pacto differentiam non videt? emtio vero venditio conditionata vtriusque contrahentis gratia est inita, vtrumque aequè obligat ad expectandam conditionis existentiam, eaque existente obligationem bilateralem ponit, quae omnia secus se habent in pacto de vendendo.

§. 4.

Pactum adiectum quid?

Si, qui per contractum fidem suam adstrinxere, obligationem inde oriundam per pactum quo modo cumque determinant: *pactum hoc vocari solet adiectum;*

ctum; & quum in contractibus adfectiones necessarias distinguere debeamus a contingentibus, & contingentes inter, prout vel modos constituunt ordinarios, vel non insigne discrimen intercedat: e re visum fuit diuersas res diuersis quoque efferre signis, quae ita cuderunt Icti, vt adfectiones necessarias *substantialia*, contingentes vero prout vel ad classem modorum ordinariorum pertinent, vel secus, priori casu *naturalia*, posteriori *adidentalialia* vocarint; pacta igitur adiecta prout vel circa substantialia, vel naturalia, vel adidentalialia quidquam determinant, in multiplici sunt differentia.

Vsitatissimas pactorum adiectorum denominationes ad genera & species reductas per lancem saturam exhibere non alienum videtur. Synthetice eas determinatas sic mihi concipio: si pacta adiecta legibus non repugnant, vel nouum superaddunt negotium saluo priori, vel non; si prius; dicuntur *alterantia*; exemplum videsis in l. 24. ff. *depos.* si posterius; vel adfectiones ordinarias contractus confirmant, vel non; illo casu vocantur *confirmantia*; hoc vero concernunt vel substantialia, vel non; si illud; vel omnino tollunt vnum alterumue substantialia, quo casu reuera sublato negotio principali aliud palliatum geritur, & prout hoc vel validum est vel inualidum, adpellantur *transformantia*, vel *deformantia*, seu *deformatina*, exemplum vid. l. 24. ff. *pro soc.* vel aliquod substantialia non quidem tollunt, sed aliter determinant, quam fuit determinatum, quo casu idem contractus specie non numero manet, & dicuntur *reformantia*. Si pacta adiecta substantialia non concernunt, obligationem ordinariam vel augent vel minuunt. Illa *adiicientia*, haec *detrabentia* saluantur. LAUTERS,
§. 93. de contrab. emt. vend. C. T. P.

§. 5.

Pacti de retrouendendo notio.

Si quis alteri rem suam vendit, & obligationem hoc ex negotio oriundam per pactum sic determinat, vt emtor teneatur rem emtam reuendere, si forte sibi placuerit pretium determinatum in pecunia numerata refundere: pactum hoc adiectam contractui emtionis venditionis aiunt *pactum de retrouendendo*; vnde manifestum fit, venditionem sub pacto de retrouendendo celebratam esse venditionem, cui adcessit pactum de vendendo rem venditam; ex quo porro fluit id solum vergere in commodum venditoris, qui inde ius habet redimendi rem venditam, si libuerit, non vero emtoris, adeoque ipsum venditorem inuitum ad redimendum compellere non posse.

Adfinc huic pacto est *pactum de retrouendendo*, seu *redimendo*, vi cuius primus venditor obligatus est primo emtori restituere rem volenti soluere determinatum pretium; quod vergit in commodum emtoris, neque eum obligat inuitum pretium accipere & rem reddere. Hoc praeterea non possum quin moneam, me destinato consilio, nec, ni me omnia fallunt, sine ratione ad pactum de vendendo in genere, & in specie ad pactum de retrouendendo requirere, vt pretium rei vendendae in illo sit determinatum. Cum enim expediti iuris sit, nullam esse emtionem venditionem, si pretium sit incertum *§. 1. I. de emt. vend. l. 35. §. 1. ff. de contrah. emt.* quod etiam fere vnanimis Doctorum calculus probat, TVIDEN. in *C. de emt. n. 2.* GAIL. *L. 2. Obs. 13.* MYSING. *C. 4. obs. 47.* neque valere, si conuenerit inter partes, vt res iusto pretio debeat esse vendita, quum res arbitrio incertae personae relicta videatur *l. fin. C. de contrah. emt.* nemo sane, opinor, qui rem adcurata mentis lance trutinauerit, tam iniquus rerum aestimator erit, quin pedibus in meam eat sententiam adgnita identitate rationis dispositionis legum. Quo facto sponte

sponte sua conruit quaestio multis Doctorum inuoluta trcis, quo modo determinari debeat pretium casu retrouentionis existente, vbi in anrecessum inter partes de pretio refundenda nihil conuenerit.

§. 6.

Initur diuersa ratione.

Si qui sub pacto de retrouendendo emerunt vendiderunt; vel simul determinarunt, quid circa tempus retrouentionis instituendae sit obseruandum, vel non; & si prius; tempus certum constituerunt vel tamquam terminum a quo, vel tamquam terminum ad quem. Si igitur verum est, quod vulgo adseritur, pacta dare legem contractui; non est dubitandum, quin, si nihil quoad tempus retrouentionis est determinatum, ius retroemendi primo venditori competat *quandocumque libuerit (über kurz oder lang)*. Si vero tempus determinatum est tamquam terminus a quo; hoc ius ipsi competit *ex die dicto*, e. g. *nach 20. Jahren*, & tandem si tempus adiectum est tamquam terminus ad quem; *in diem* e. g. *binnen 20. Jahren*.

Ad determinationes hasce temporis in primis respiciendum docent iuris interpretes, vbi quaestio incidit, quo vsque facultas redimendi venditori salua sit? nec si quid iudico, male. Interea tamen quoad decisionem quaestionis ipsam mirum in modum dissentiunt. In eo quidem, quod adhuc scio, omnes conueniunt, si tempus adiectum sit pro termino ad quem; ius retroemendi saltem expirare post elapsum penitus terminum. Sed vbi nulla temporis facta mentio; sunt, qui hoc ius nulli praescriptioni obnoxium esse adserunt, tamquam rem merae facultatis; sunt, qui praescriptionem tricennem admittendam esse statuunt; sunt denique qui distinctione rem conficiendam putant, vtrum simpliciter nulla temporis sit facta mentio, an adiecta clausula, *quandocumque libuerit*, vel *aequi-*

aequipollens, ita vt priori casu tricennem temporis lapsum
 ius venditoris extinguere censeant, non vero posteriori. At-
 que idem sententiarum diuortium intueri licet, si tempus ad-
 iectum sit pro termino ex quo, & quaeratur, quo vsque post
 elapsum hunc terminum, locus sit iuri retroemendi? Quas si
 ad lapidem lydiū exigere, & ex principiis genuinis totam
 decidere quaestionem animus esset; aqua mihi poscenda foret
 multarum horarum, neque haec plagulae huic disquisitioni suf-
 ficerent. Interea tamen, quid circa eam sentiam, breuibus
 exponere nil verat; nimirum si nullum tempus huic iuri re-
 troemendi praescriptum illud expirare indistincte triginta an-
 nis post traditionem rei venditae absolutis. Si terminus adie-
 ctus sit a quo; illud post existentiam termini triginta annorum
 decursu extingui; si tandem terminus ad quem dictus fuerit;
 vel existentia termini vel lapsu triginta annorum idem amitti
 prout terminus vel spatium temporis complectitur 30. annis
 minus, vel non. Fundat se haec decisio in generali, quam
 animo concepi & data occasione elaborare constitui, theoria
 de praescriptione tam in genere, quam in specie iuris agendi,
 in primis vero sequentibus regulis innitur, quod 1) omnis
 actio, ex quo fuit nata, h. e. cum affectu in iudicium deduci
 potuit, obnoxia sit praescriptioni temporis saltem longissimi;
 2) quod fieri nequeat, vt terminus praescriptionis lege defini-
 tus priuatis partium pactionibus prorogetur. Neque me mo-
 uet in contrarium l. 31. ff. §. 22. de aedil. edict. vbi Ulpianus:
valere, ait, conuentionem, vt in perpetuum valeat redhibito, qua
freti plerique contrarium adferunt, rati Ictum citata lege per-
mittere prorogationem termini in actione redhibitoria alias ob-
seruandi. Quum enim expressam de redhibenda re emta si
visum fuerit in perpetuum conuentionem desideret: nemini ob-
securum esse potest, ipsum supponere pactum adiectum con-
tractui emtionis venditionis, quod ipsi contractui inest, adeo-
que actionem emti perpetuam, h. e. tricennem producit, ne-
que adeo ipsius mentem subisse cogitationem de prorogando
termino actionis redhibitoriae. Neque maioris, me arbitro,

B

robo-

roboris est obiectio, quae defumitur a conditione rerum merae facultatis, quibus & hoc ius retroemendi aduenere dubitant nulli. Ut enim non vrgeam genuino rerum merae facultatis conceptu destitui contra sentientes, in quo eruendo & viri ingenii haud vulgaris *CROTI* acumen merito desideratur; nego potius & pernego ius redimendi rerum merae facultatis in numero iure conlocari; quarum nomine mihi veniunt iura, quatenus indiuisso nexu cohaerent iuribus actu quaesitis. Exempli loco sit ius oppignorandi rem, iure domini mihi competentem, ius alienandi eam, seruitutem in ipsa constituendi alteri, & quae sunt reliqua.

§. 7.

Obligat ad restituendam rem venditam.

Si quis ad dandum obligatus est, & rem tradendam actu possidet; abscisse eam reddere debere, neque offerendo id quod interest ab obligatione sese liberare posse, tam rationi & legibus est consentaneum, quam *ICORUM* cordatorum calculo, quod equidem scio, vnanimi probatum. Iam qui rem quamdam emit sub lege retromissionis, ad rem, quam emit, casu existente reddendam pro determinato pretio sese obstrinxit. Prono igitur inde alueo fluit, eundem, *si rem tradendam actu possidet, eam abscisse reddere debere.*

Si vero contigerit, ut eam non amplius possideat; eam vel casu amisit, vel non, & utroque casu vel ad eam repetendam actio ipsi competit, vel non. Si actio ipsi competit; ea ad rem repetendam experiri tenetur; sin secus & res casu perierit, ab obligatione tanquam debitor speciei liberatur; si vero amissio rei sine casu contigerit; ad praestandum interesse manet obligatus. Est igitur haec obligatio ad praestandum interesse factim subsidiaria, vipote quae locum habet. Si forte alii obligationi, principalem aiunt, explendae non sumus. Neque

que confundenda cum obligatione alternatua, quae obtinet, ubi quis ad A & B. est obligatus determinandum pro re nata ex arbitrio vel creditoris vel debitoris, unde in obligationem alternatuiam in fauorem creditoris vel debitoris venit dispendenda; quae diuisio licet vulgo neglecta, usum praestat insignem in multis iuris controuersis solide componendis. E.g. vtrum poena conuentionali soluta ipsum adhuc peti queat debitum; quod heic monuisse sufficiat.

§. 8.

Quam recipere tenetur primus venditor in statu quo.

Qui pactum de vendendo celebrauit, ius habet postulandi, vt alter sibi rem vendat. Si igitur hoc ius suum exercet, inque actum deducit; rem ipsam emit, ideoque emtor rei euadit. Quare quum emtor rem emram accipere teneatur pro soluto pretio conuento in statu, quo est tempore venditionis: non dubitandum est, illum, qui ex pacto de vendendo sibi rem comparat, ad idem teneri. Iam vero pactum de retrouendendo est species pacti de vendendo. Hinc, si, qui rem sub pacto de retrouendendo vendiderat, redimit; *rem accipere tenetur in eo statu, quo est tempore retrouenditionis pro determinato pretio soluto.*

Quum vero facile contingere queat, vt tempore retrouenditionis pretium rei auctum fuerit insigniter, vel imminutum respectu habito ad tempus primae emtionis venditionis: notandum ad corrigendam hanc inaequalitatem remedia ordinaria emtoribus venditoribus legibus concessa & heic locum non immerito sibi vindicare. Vnde si pretium rei eo, quo ipsam primus emtor tenuit, tempore auctum fuerit; praeter determinatum pretium nihil recipit venditor, nisi si ultra dimidium se laesum esse docere queat; si vero imminutum; hoc addidit vel culpa primi emtoris, vel non; & vtroque casu hanc pretii

inminutionem redimens vel ante redemptionem perspectam habuit, vel non. Si eam sciuit adesse ante redemptionem, culpaue primi emtoris contigisse certum est: statim pretii determinari remissionem proportionatam vrgere potest; non vero si sine eius culpa casu contigerit. Si vero post redemptionem demum in eius notitiam peruenerit; pro re nata vel actione rehibitoria, vel aestimatoria seu quanti minoris, vel actione emti laesio est purganda.

§. 9.

Conditio suspensiuæ & resolutiuæ quid?

Si ab eo, quod tamquam euentus aliquis incertus spectatur, existentiae iuris & obligationis determinatio quaedam dependet; *conditio* iuri & obligationi cohaerere dicitur. Determinatio illa vel potest esse existendi initium vel finis. Priori casu *suspensiuæ*, posteriori *resolutiuæ* dicitur. Si existit conditio resolutiuæ; ius & obligatio existere desinit; quod dicunt ius & obligationem resolui. Id quod iterum duplici ratione contingere potest; vel ita vt omnia in eum statum reducantur, ac si numquam adfuisset, vel non. Hoc casu resoluitur *ex nunc*, illo vero *ex tunc*.

Definitiones datas ad exempla adcommodare vix opus puto, quum sint notissima. Hoc tamen non possum, quin moneam, definitionem meam conditionis in genere ita esse comparatam, vt magis determinando ea, quae adhuc indeterminata inquit, omnes species pulcherrima synthesi inde ertere liceat; id quod facere potest pro examine definitionis exactae. Vtrum ad aequae felici successu praestare queant, qui eam euentum incertum a quo negotium suspenditur esse aiunt, facile perspiciet, qui inde notiones conditionis possibilis, suspensiuæ & resolutiuæ a priori formare adgressus fuerit.

§. 10.

§. IO.

Pactum de retrouendendo non impedit dominii translationem.

Pactum de retrouendendo contractui adiectum non impedit translationem dominii rei venditae. Per pactum enim hoc primus emtor sese obligat venditori volenti rem venditam iterum vendere, adeoque ex intentione contrahentium dominium rei venditae in ipsum volentem facta traditione rursus transferre. Nemo vero potest plus iuris in alterum transferre, quam quidem ipse habet. Ergo ex mente contrahentium ipsi competere debet dominium, adeoque tantum abest, vt hoc pacto translatio dominii rei venditae impedita dici queat, vt potius eandem suo modo supponere sit adserendum.

Dum adsero pactum de retrouendendo non impedire translationem dominii, egregie falleretur, qui inde concludere vellet, pactum de retrouendendo requirere necessario, vt res vendita fuerit venditoris propria, non aliena. Soli enim contractus dominium translatiui, qui substantiam capiebant a rei traditione ad validitatem suam requirunt, vt res propria sit dantis, *l. 2. ff. de R. C. l. 1. ff. de ver. perm.* reliqui vero contractus super re aliena initi sine praecudicio veri domini *tot. tit. C. de reb. alien. non alien.* validi sunt & actionem producent, quorum pertinet emtio venditio, *l. 3. C. de eiusd.* Neque hanc eius naturam pacto de retrouendendo immutari, vlla solida ratione doceri potest. Atque inde concipi potest, non repugnare, vt reuenditor in reuenditorem transferat dominium, quod ipse non ab hoc adceperat. Si enim tu bona fide & iusto titulo rem alienam vfucapioni obnoxiam possidens vendidisti sub lege retrouenditionis alteri ignorant; hic per vfucapionem completam dominium traditione ex retrouenditione

secuta in te transfert, cum tu ipsum saltem in conditione usufructuendi constitueris.

§. II.

Nec est conditio suspensiva.

Cum igitur hoc pactum translationem dominii non impediatur, adeoque non obstante eo emptor dominium in re vendita tradita consequi possit; sequitur, ut *idem non inuoluet conditionem suspensiuam respectu contractus*, cui adcessit & iuris inde transferendi.

Conditionis nimirum suspensivae ea est indoles, ut antea quam de eius existentia simus certi, de validitate negotii, cui adcessit, nihil determinati affirmare possimus. Adcedit hoc emptori venditioni sub lege additionis in diem celebratae, si inter contrahentes conuenit v. c. ut si nemo intra annum meliorem conditionem adulerit, fundus Cornelianus centum sit emptus. Tum licet secuta sit traditio; nondum contractus est validus, neque dominium in emptorem a venditore transit.

§. 12.

Vnde emptor actus dominii exercere non prohibetur.

Quae quum ita sint; non est dubitandum, iure optimo niti adsertionem eorum, qui *emptorem sub pacto de retrouendendo in re ea lege vendita & tradita actus dominii exercere posse statuunt*, e. g. alienationem, constitutionem seruitutis, pignoris, caetera.

Dissentiunt haec pro more Italiae, & sunt, qui, emptori sub pacto de retrouendendo quum ius usufructuarii, mox mariti in fundo dotali adcommodant quos inter est BERLICH. p. 2. *Concl. 2. n. 57. 63.* actus dominii irrestricti & exercitium constantissime denegant, sine tamen solido fundamento, quorum argumentis recensendis & obiectionibus diluendis, quum iam

ex ante dictis sponte corruiant, non est, quod immoremur, praesertim quum odium hac in re nobis fecerit STRYK. *Vf. Mod. de Contrab. emt. vendit. §. 56. seq.*

§. 13.

Venditor alienationem impedit, factam vero non reuocat.

Si qui rem sub retrouenditionis lege emit, alienare intendit; alienationi potest intercedere, eamque impedire venditor; Si vero iam actu est alienata, factam alienationem non reuocat. Pactum enim de retrouendendo rem tribuit venditori ius ad rem perfectum respectu emtoris hicque adeo perfecte obligatus est, vt rem venditori ex pacto redempturo restituat; quam ob rem qui per alienationem hanc restituendi facultatem sibi adimit, contra obligationem perfectam agit; quum vero ea sit obligationis perfectae conditio, vt qui ea obstrictus est, cogi queat, ne contra illam agat; & emtor primus a primo venditore sub hypothesi data vt desistat ab intena alienatione compelli potest; quo ipso alienationi venditorem intercedere oppido patet.

Si vero res iam actu ad alium possessorem transiit; venditor eam reuocaturus a possessore vel actione reali vel personali contra possidentem experiri deberet. Non vero experiri potest actione reali ex iure in re descendente, quod ipsi ex pacto de retrouendendo non competit; nec actione personali ex iure ad rem familiam ducente, quia cum possessore rei tertio ex titulo singulari pactum de retrouendendo non percussit. Quum igitur nulla ipsi hoc casu ad recuperandam rem a possessore titulo singulari nixo detur actio; ratio in aprico est, cur illum rem alienatam reuocare non posse adserendum sit.

Quoad

Quoad membrum vltimum dissentientes habeo in totum eos, qui emtori sub pacto de retrouendendo omne omnino dominium denegant, saltim dominium iuri mariti in dotali fundo aemulum tribuunt. Quum vero horum erroneam hypothesein iam antea notauerimus; parum quoque curamus conclusionem huic inaedificatam. In tantum vero scilicet ratione tertii rem, quam retrouenditionis legi obnoxiam nouit sibi comparantis, in omnia alia abeunt, qui actionem personalem concedunt contra tertium, si fuerit in mala fide, h. e. alii ius quoddam circa rem competere non ignorauerit. Quum vero fundamentum sententiae suae quaerant in *c. 6. X. de pign.* vbi Pontifex indefinite saltim actionem contra tertium alienati pignoris possessorem indulget, quo vero actionis genere sit experiendum non determinat, vt adeo dubio procul illa sit adicienda, qua ex iuris ratione contra tertium pignoris possessorem agi potest, e. g. rei vindicatio, quod optime notauit Perillustri Ducatus Magdeburgici Cancellarius BOEHMERVS, ICtorum nostri acui princeps, quem Praeceptorem deuota mente veneror, in aureo tractatu *de action. S. 2. C. 8. ff. 23.* & responso incluti, qui heic loci florere, ICtorum ordinis firmavit in *I. E. Part. 1. de Constit. ff. 72.* per se intelligitur, non adeo firmo talo horum insistere sententiam. Et sane simus liberales, demus nimirum contra sententibus, quod dare nulla nos ratio vrget, citato capitulo pontificem contra iuris analogiam concessisse actionem pignoratitiam contra tertium m. f. possessorem; quotus erit quisque, qui ideo hanc constitutionem pontificis exorbitantem ad casus similes proferre ausit, nisi immemor dictionis, quae contra rationem iuris eiusdemque sanctam analogiam sunt inuecta strictissimae esse interpretationis.

§. 14.

Actiones ex pacto de retrouendendo oriundae.

Pactum de retrouendendo adcedit contractui emtionis venditionis vel in continenti, vel non. Si hoc; vel

vel in ipsa traditione, vel non; & hoc demum casu vel ante traditionem tempore ipsium inter & contractum intermedio, vel post eam. Si adcessit in continenti; pactum hoc adiectum ipsi contractui inesse intelligitur, adeoque *producit actionem venditi*; si in ipsa traditione degenerat in contractum innominatum do vt des, reddas scilicet, vbi mihi libuerit restituere conuentione determinatum pretium; hincque *agendum erat praescriptis verbis seu in factum* actione *l. 2. C. de Pact. inter emt. & vend.* BRUNNEMANN. *ad dict. l. n. 2.* Si vero tempore intermedio vel etiam post eam; intra terminos pacti nudi iure romano subsistebat, neque adeo vllam actionem producebat; quod hodie secus, quum *conditionem ex moribus* ex omni pacto moraliter possibili seu a legibus non reprobato praxis concedat.

Quum in dubio non tantum nobis, sed etiam heredibus profexisse videamur, *l. 9. ff. de probat. l. 13. C. de contrab. stip.* idem quoque dicendum, de pacto de retrouendendo. Dantur igitur dictae actiones, ni expresse aliter conuentum, non tantum primo venditori, sed etiam eiusdem heredibus. Quid vero si plures sint heredes vel venditores & vnus velit redimere? Fusa hanc quaestionem tractat CARPZOV. *P. 2. consil. 1. def. 11.* Tota vero res huc redit, vt statuamus heredem vnum vel venditorem non posse pro parte rem redimere vno pretio venditam; si vero totam rem velit redimere & caueat reemens de parte congrua coheredi vel socio reuendenda; audiendus vtique erit STRYK. *Vf. Mod. de contr. emt. vend. ff. 51.* Neque minus institui potest contra heredes, licet sint minores, qui hoc casu non opus habent decreto iudicis super alienationem alias interponendo, quum haec alienatio sit necessaria *l. 1. C. quando decreto opus non est.* Id vero agenti omnino incumbit, antea pretium conuentum offerre, ne ex sua parte conditioni minus satisfecisse videatur, adeoque exceptionem
C

implementi nondum secuti timere habeat, quae alias ipsi obstar, & adeo singularis est, vt eam in ipsa executione, quod non arguit iniquitatem sententiae, neque tendit ad eius rescissionem, sed pariturum sententiae innuit condemnatum, modo ipsi vicissim fiat quod aequum est, opponi posse, & suppleri a iudice, ex officio statuatur iuxta alios FRANZK. Dig. de act. emt. vend. n. 16. 18.

§. 15.

Locum facit hoc pactum nouae emtioni venditioni.

Si primus venditor, qui ius redimendi habet ex pacto de retrouendendo, sufficienter declarat, se hoc suo iure iam vti velle, atque primus emtor obligationi suae satisfacere non detrectat; noua celebratur emtio venditio. Si enim primus venditor sufficienter declarat, se suo iure redimendi vti velle; promittit, se alteri pretium redditurum determinatum pro re restituenda, & si primus emtor obligationi suae satisfacere non detrectat; se adceptare promissum primi venditoris. Quo ipso manifestum est, nouam oriri conuentionem, vi cuius primus venditor aequae perfectae obligatur pretium refundere, ac primus emtor illo adcepto rem tradere. Eiusmodi conuentio sistit notionem emtionis venditionis. Ergo noua celebratur emtio venditio sub data hypothesi.

Ex principio hoc commate proposito ad multas quaestiones occasione huius pacti in medium prolaras commoda deduci potest responsio. Sic controuertunt inter se Doctores & ambigunt, vtrum postquam res ex pacto de retrouendendo ad priorem venditorem rediit, soluenda sit pro re nata gabella, laudemium, caetera. Nobis adfirmatiua tuenda, quum genera noua celebrata sit emtio venditio, quae facit, vt locus sit

fit iuri exigendi gabellam, & si qua sunt reliqua. Neque con-
 trarium inhaeret argumentum, quo vulgo, uti solent dissenti-
 entes, nimirum consensisse iam in antecessum dominum, qui
 rem sub pacto de retrouendendo alienari permittit in nouam
 venditionem, ut adeo pro consensu eius impetrando nouum
 laudemium solui non debeat. Ut enim non urgeam, dubi-
 tam valde & minus adaequatam videri rationem laudemii, si
 pro consensu saltem impetrando solui illud dicas; hoc tamen
 quilibet fateri debet, consensum domini in emtionem vendi-
 tionem sub pacto de retrouendendo ita esse intelligendum, ut
 interpositus sit saluo iure sibi tempore alienationis competen-
 te, quum nemo in dubio suum iactare & esse liberalis prae-
 sumi queat. Quare quum noua alienatio nouum quoque ius
 exigendi laudemium tribuat; tantum abest, ut per interposi-
 tum consensum huic iuri suo dominus renunciauisset videatur,
 ut potius illud factum sibi testatumque seruasse sit praesumen-
 dus. Neque minus inde petenda responsio ad quaestionem
 iterum iterumque agitam, vtrum verbis directis an obliquis
 iuri debeat hocce de retrouendendo pactum? Sunt *verba di-*
recta in hac quaestione, quae disponunt rem venditam ipso
 iure in primi venditoris dominium reuerti, nullo interueni-
 ente facto primi emtoris, *verba vero, obliqua* dicuntur, quae
 ad id effectum dandum requirunt factum aliquod ex parte pri-
 mi emtoris adcedens. Quibus positis, non obscura erit ratio,
 cur verba directa huic exulare debere statuamus. Quum
 enim hoc pacto obligatus sit primus emtor ad nouam vendi-
 tionem, eaque demum secuta per traditionem transferat do-
 minium; patet ex natura huius pacti & essentia ad transfe-
 rendam de nouo dominium abscisse requiri factum adcedens
 ex parte primi emtoris adeoque ipsum tantum admittere ver-
 ba obliqua. At enim sic, inquires, nullius momenti erit pa-
 ctum; si intra decem annos idem pretium obtulero; fundus
 esto inemptus. Sed fallaciam committis, quam ignorationem
 elenchy, sicut loquitur studiosi. Non enim improbo hoc pa-
 ctum, saltem pactum de retrouendendo idem esse nego.

Quod quidem ne temere dixisse tibi videar; attendas, velim, ad differentiam, quae pactum inter de *retrouendendo*, & *recipiendo ipso iure domino* intercedit, non contemnendam, licet vulgo neglectam. Ad eam penitus breuiter tamen simpliciterque introspectendam mente tibi concipe Caium nescio quem improuisa pecuniae indigentia eo adigi, vt demum autam Titio vendat. Quum tamen lautorem fortunam speret; non omnem deponit spem recuperandi aliquando lares atitos, adeoque ne venditio facta ipsi sit impedimento, medium quoddam anquirat, quo ius recuperandi, vbi placuerit, rem alienatam ipsi factum tectumque maneat. Duplex hoc casu ipsi sese offert; vel enim domum tradit & vendit ea lege, vt dominium eius transferat, vsque dum determinatum pretium refuderit, vel domum vendit, dominiumque traditione transfert simpliciter, emptorem tamen pacto sibi obligat ad rem si visum fuerit pro determinato pretio restituendam. Priori casu emtionis venditioni pactum de recipiendo ipso iure domino, posteriori de *retrouendendo* adcessisse dicendum erit. Illud verba requirit directa, hoc vero obliqua: quamuis non distitcat ante omnia haec respiciendum esse ad mentem contractantium *l. 219. ff. de V. S.* cum non intentio verbis, sed verba intentioni merito deferuant. *c. 17. X. cod.*

§. 16.

Non est conditio resolutiua contractus cui adcessit.

Pactum de retrouendendo dici non potest conditio resolutiua ratione contractus emtionis venditionis, cui est adiectum. Sit enim, si fieri potest, conditio resolutiua contractus; non dubium est, quin, vbi ius ex eo competens in actum deducitur, existere desinat contractus emtionis venditionis. Quod quum alio modo fieri nequeat, quam fingendo, eam numquam fuisse celebratum: perinde haberi debet, ac si numquam fuisset

fuiſſet initus. Si vero numquam fuiſſet initus; neque noua venditione recipere potuiſſet rem venditam primus venditor. Ergo iure inde competente in actum deducto non noua fieri poteſt emtio venditio; quod quum aduerſetur demonſtratis; patet, falſum eſſe, pactum de retrouendendo inuoluere conditionem reſolutiuam reſpectu contractus emtionis venditionis cui adceſſit.

Si qui erunt ſcrupuloſiores, haerebunt fortalle circa demonſtrationem, contententes ea id ſaltem euinci, pactum de retrouendendo minus recte ſalutari poſſe conditionem, quae emtionem venditionem, cuius eſt adceſſorium, reſoluat ex tunc. Quum vero conditio reſolutiua etiam ex nunc negotium aliquod reſolueri poſſit; a negatione vnius ſpeciei ad negationem generis argumentum ipsis videbor duxiſſe. Sed ſalua res eſt. Contractus enim vel praestationem ponunt continuam, vel ſaltem momentaneam. Poſterioris generis qui ſunt; conditionem reſolutiuam ex nunc per ſe non admittunt. Quare quum emtio venditio eorum numero ſit adſcribenda; conditio quae ipſi adceſſit reſolutiua ſemper ex tunc ſit neceſſe eſt. Vnde qui demonſtrauit in dato caſu non adceſſe reſolutionem emtionis venditionis ex tunc; eo ipſo quoque nullam omnino admittendam eſſe conditionem reſolutiuam valide demonſtratum dedit; neque a negata ſpecie ſimpliciter ad negandum genus, ſed potius a negata ſpecie in dato caſu vnice poſſibili ad negandum genus argumentum nexuit, quod fieri valide poſſe nemo in dubium vocabit.

CAPVT II.
DE
CONDITIONE FEVDI SVB LEGE
RETROVENDITIONIS EMTI.

§. 17.

Disponere quid sit?

Qui de re quid fieri velit pro suo arbitrio efficienter statuit, de ea *disponere* dicitur.

Sic HOMERVS iouem adserit

— — ἀνθρώπων τὰς αὖν πολέων μοιο τέτυχθαι
scu disponere de bellis hominum, quod idem

— — ἀρετὴν ἀνδρῶσιν ὀφείλει τε μῦθεα τε
ὠπιῶσ κεν ἐδέλῃσιν.

Virtutem viris auget, minuitque prout voluerit, h. e. quod pro suo arbitrio efficienter cum de bello quid fieri velit statuere sibi persuasum habet. Vnde patet, duo requiri, vt quis disposuisse de re dicendus veniat. Primo, vt voluntatem quid de re fieri velit declarauerit; secundo vt haec voluntatis declaratio non in nudis declarationis terminis substituerit, sed effectum sortita sit ex intentione eius, cui dispositionem tribuimus. Vtrumque definitio sic exprimit adeoque mihi non potuit non sese commendare prae vulgari illa, quae dispositionem aut voluntatis declarationem, quid fieri vel non fieri quis velit. Secundum eam vereor utique, ne aliquis aduersarius de corio vrsi nondum capti diuidendo inter se paciscentibus me tribuere arguetur dispositionem, immo ipsum corii dominium.

§. 18.

Dominii notio.

Si quis de re disponit; vel disponit de ipsa rei substantia, vel de eius solummodo confectariis; & vtroque casu

casti vel ius disponendi proprium habet, vel non. Qui habet ius proprium disponendi de ipsa rei substantia dicitur *Dominus*, & *dominium* ita est ipsum ius proprium disponendi de rei substantia.

Si ad taxandum alios, quam ad dandum meliora essem procliuor, amplum mihi apertum campum ingrederer ecurrerem in censuram plurimarum de dominio huc vsque suppeditararum definitionum. Sed hoc iam non ago. Id saltem moneo, me non temere ad dominium requirere, vt sit ius proprium non vero ius quodecumque disponendi de rei substantia; alias enim & in ipso communionis primaeuae statu dominium adgnosendum esset, vbi etiam necessitate & vsu exigente quaeque de rei substantia ius disponendi habet, quod tamen adferere nouum esset & inusitatum. Neque minus ius vtendi fruendi pro caractere domini necessario adeoque definitioni inferendo non habeo. Qui secus sentiant, videant, quo pacto constituto vsufructu proprietario dominium saluum tribuere queant; quod tamen ex omnium consensu ipsi saluum esse debet.

§. 19.

Species domini euoluuntur.

Dominium est ius proprium disponendi de rei substantia. Hoc ius vel vni competit, vel pluribus. Si prius dominium vocare licet *solitarium*; si posterius; vel pluribus competit eodem modo, vel diuersa ratione; priori casu *condominium* vocatur ius cuiusque; posteriori *dominium minus plenum*. Atque tum vel habet ius vtendi fruendi sibi iunctum vel non. Si hoc; *directi*, sin illud; *utilis* domini ideam nobis sistit. Dominium quod cumque *plenum* audit, si minus plenum non est. Si quis habet dominium plenum dicitur *dominus plenus*, si minus plenum; adpellatur *dominus minus*

minus plenus; in specie *directus*, si dominium ipsius minus plenum est *directum*, *utilis*, si quod ipsi competit dominium est *utile*.

Terminis domini pleni & minus pleni, *directi* & *utilis* in hoc eo significato, quem in arte nostra adceperunt fixum, ut nihil dubitauimus, sic ita, quod verus latium & ipsi iuris auctores eosdem ignorauerint. Neque cuidam offensiculo esse debent definitiones negatiuae hinc inde a nobis usitatae; vulgarem enim logicorum regulam; definitionem non esse debere negatiuam, minus sibi constare, nisi ita adcipiatur, ut terminos saltem infinitos definitione exulare iubeat, adeoque definitionem conceptum rei non infinitum nobis sistere praecipiat, iam dudum monuerunt, qui determinate cogitata sua didicerunt exprimere.

§. 20.

Inde eruitur feudi notio.

Fidelitas denotat studium alterius incommoda amouendi. Quam ubi praestanti nobis praestamus; mutuam nominare conuenit. Iam si vnus eiusdemque rei dominium ita inter plures diuisum cogitamus, ut dominium eius *directum* competat alii, alii vero *utile* sub lege mutuae fidelitatis: inde notio *feudi* exurgit, quod est dominium *utile* sub lege mutuae fidelitatis dominorum minus plenorum quorum alter, qui gaudet dominio *directo*, feudi *dominus* audit: alter, cuius est dominium *utile* *vasalli* venit nomine.

De requisitis fidelitatis feudalis haec leguntur II. F. 6. *Qui domino suo fidelitatem iurat, ista sex in memoria semper habere debet, incolome, tutum, honestum, utile, facile, possibile. Incolome, ne sit in damno domino suo de corpore; tutum ne sit ei in damno de secreto suo vel munitionibus suis, per quas tutus esse potest; honestum, ne sit ei in damno de sua iniuria, vel de alius causis,*

causis, quae ad honestatem eius pertinere videntur; utile, ne sit ei in damno de suis possessionibus; facile & possibile, ne id bonum, quod dominus suus facere leuiter poterat, faciat ei difficile, neue id quod possibile ei erat, faciat impossibile. Vt fidelis haec caueat documenta instum est. Sed quia non sufficit abstinere a malo, nisi fiat, quod bonum est; restat, vt in sex praedictis consilium & auxilium domino praestet, si beneficio vult dignus videri, & de fidelitate esse saluus. Dominus in his omnibus vicem fideli quoque reddere debet. Intuenti haec & vel leui adtentione examinanti statim patet, eam ex mente feudistae esse debere fidelitatis conditionem, vt non tantum inferat reclamationem animi & abstinentiam ab omni eo, quod domino esse posset damnosum, sed quoque studium id quomodocumque auertendi; & quum studium auertendi alterius incommoda simul ponat abstinentiam ab omni eo, quod eidem potest esse damnosum; ne definitio fiat abundans, vltimum characterem non sine ratione ex illa exulare iussimus. Denique ex vltimis cit. c. verbis sole meridiano clarius elucet, fidelitatem feudalem dominum inter & vasallum esse debere mutuam, id quod etiam non inficiantur I. F. interpretes, vt vt in definitione feudi eius mentionem iniicere soleant plane nullam, laudabili metu, ne definitio feudi non superflua contineat, quod obligationem domini ad fidelitatem ex fidelitate vasalli demonstrandam esse censent. STRVV. S. I. F. C. II. §. 5. Sed donec eam consecutionem luculentius, quam quidem huc vsque factum existimo, ostenderint, fidelitatem reciprocam definitioni feudi pro caractere inserendam putavi, fatius esse persuasus, in dubio definitionem suppeditare abundantem, quam incompletam & mancam. Denique notandum, feudi vocabulum esse aequiuocum, ita vt sumatur mox pro obiecto seu re feudali ipsa I. F. 4. §. 3. mox pro contractu feudali II. F. 3. §. 1. mox pro iure domini II. F. 34. §. 1. mox pro iure vasalli I. F. 1. §. 2. II. F. 1. quae vltima adceptio rite explicata reliquis lucem feneratur. De ipso vocabuli feudi etymo vt & feudorum origine non conuenit inter

D

Docto-

Doctores, vt ideo nec dubitauerit NIELLIUS *Disp. feud. 1. Thes. 1.* ipsa fere vna cum genere humano existisse. Sed longa est haec fabula, quam iam alii & in primis systematum I. F. conditores perpoluuerunt tantum non omnes.

§. 21.

Species feudi eruuntur.

Si igitur feudum oriri debet ex dominio pleno; necesse est, vt ipsum ita inter duo diuidatur, vt penes vnum sit dominium directum, penes alterum dominium vtile sub lege mutuae fidelitatis. Et hoc contingere potest, vel vt, cui est dominium plenum, alteri per inuestituram tradat dominium vtile, vel vt, qui antea habuerat dominium plenum, illud in alterum transtulerit ea lege, vt ipsum rei alienatae dominium vtile mediante inuestitura rursus conferat. Si prius; feudum concipimus *datum*: si posterius; *oblatum*. Quum igitur ad constitutionem feudi, quodcumque illud sit, requiri oppido pateat, vt ius quoddam in alterum transferatur, actus vero, per quem ius mihi competens in alterum transfero, dicatur alienatio; sequitur, vt constitutio feudi tam dati quam oblati concipi non detur sine alienatione.

Feudum nimirum datum simplicem ponit alienationem ex parte domini dantis; feudum vero oblatum sine duplici alienatione intercedente constitui nequit; altera quidem sit ex parte vasalli offerentis, qui dominio rei suae sese abdicat, vt illam in feudum recipiat; altera vero ex parte domini, qui mediante inuestitura dominium vtile in re oblata offerenti ex pacto reddit. Neque enim fieri potest, vt feudum oblatum constituatur per simplicem alienationem domini directi reseruato sibi dominio vtili. Nam quum regula sit iuris feudalis: *sine inuestitura feudum constitutum non videri, I. F. 2. §. in fin.*
haec

haec vero sit sollempnis rei feudalis vasallo a domino facta traditio; sequitur, vt etiam feudum oblatum a domino inuestiente sit tradendum vasallo. Qui vero fieri poterit, vt dominus tradat vasallo dominium vile, quod ipse non habet, sed potius adhuc penes vasallum residet? Huc collineat dispositio I. S. P. L. I. art. 34. *Si quis proprietatem suam domino ita donauerit, vt cum ea per dominum vice versa infeudetur, ista donatio non prodest, nisi eam donationem per annum & diem libere possederit.* Quam tamen quoad liberam possessionem annuam & quod excurrit in ipsa Saxonia exoleuisse, quod per constitutum possessorem sine eiusmodi ambagibus facilius negotium potuerit expediri, acute coniicit Excellentiss. WOLF. in element. I. F. C. IV. §. 30. in fin.

§. 22.

Quae sit titulo vel oneroso vel lucratiuo.

Omnem, quae vsu venit, alienationem fieri titulo vel oneroso, vel lucratiuo, & ii perspectum habent, qui nondum aere lauantur. *Constitutionem igitur feudi vel lucratiuo, v l oneroso titulo niti debere extra omnem dubitationis aleam positum esse, quilibet vltro concedit.*

Quare quum actus beneficis, qui in praesens absoluitur, dicatur *beneficium*: feudum titulo lucratiuo constitutum beneficium ponit. Et videntur feuda ob id ipsum beneficiorum olim nomine fuisse insignita, quod gratis conferri soleant bene meritis.

§. 23.

Qua fiat titulo oneroso, explicatur.

Omnis alienatio, quae sit titulo oneroso, supponit praecedentem conventionem de transferendo iure quodam in alium sub lege mutuae praestationis cum

iure translato non necessario cohaerentis. Si quis igitur rem suam alteri titulo oneroso in feudum concedit; eam cum adcipiente *inierit*, oportet, *conventionem, ut vicissim ab altero, praeter ius ad fidelitatem feudalem profecta concessione aliquid adcipiat.*

Pater inde, quid regerendum sit, omnem feudi constitutionem, quum, qui feudum adcipit, vasallus ad fidelitatem obligetur, titulo fieri oneroso obicientibus. Nimirum ad titulum onerosum requiritur, ut, qui aliquid ab altero adcepit, vicissim sese ad tale quid obligauerit, ad quod nondum ex notione iuris ab altero in se translato erat obstrictus. Quum vero notio ipsa feudi iam inuoluat obligationem vasalli ad fidelitatem praestandam: ab hac vasalli obligatione minus accurate argumentum nechtur ad titulum onerosum in feudi constitutione necessario latentem. Immo etiam obiectioni huic occurri potest per instantiam: Emphyteuta scilicet quum obligetur ad praestandum annuum canonem ius suum emphyteuticarium non aliter quam titulo oneroso acquirere posse dicendus esset contra *§. 3. l. de locat.* si rite se haberet argumentum aduersariorum. Quod igitur ad hoc respondent dissentientes, id ipsum sibi dictum putent.

§. 24.

Inde notio feudi emti.

Qui feudum adcipit, vasallus ex notione feudi minime obligatus est ad soluendum domino inuestienti pretium in pecunia numerata. Fieri tamen potest, ut per conventionem feudi constitutionem antecedentem ad id sese adstringat. Et tunc manifestum est, ipsum titulo emtionis venditionis oneroso feudum sibi comparasse. Sicque incidimus in notionem *feudi emti*, quo nomine venire solet feudum, per interuenientem contractum emtionis venditionis vasallo quaesitum.

Virum

Verum classis feudorum propriarum, an impropiarum numero hocce feudum sit adscribendum, non adeo expeditum est inter I. F. interpretes. Qui feudum illud improprimum esse aiunt, diuersas iterum in partes abeunt. Mox enim cum GAILL. 2. *Obs.* 159. n. 4. in eo a natura reliquorum feudorum deflectere putant, quod sit hereditarium: mox cum MYSING. *Cent.* 5. *Obs.* 73. differentiam factam in modo acquisitionis quaerunt, quem ex regula in feudis sibi persuasum habent esse debere gratuitum, nec titulo oneroso innixum; quod feus est in feudo emto. Sed vti posterior sententia regulae nondum, me arbitrio, demonstratae innititur; ita prior apertissime principiis fundatur precariis, vt adeo non dubitem subscribere sententiae eorum, qui feudum emtum propriam habere feudorum naturam adferunt. De caetero noto notius est dubium, quod contra possibilitatem feudi emti moralem scilicet formari solet ex I. F. 27. vbi feudista: *feudum*, inquit, *non sub praerextu pecuniae, sed amore & honore domini acquirendum est.* Neque minus cognita esse debet responsio quod *cit. capit. saltim* improbet feudum datum in vicem legis commissoriae, *rubric. c.* quum alias feudum interueniente pecunia posse adquiri doceat praeter alios textus II. F. 12. Quare litem iam perorata non volumus iterum in iudicium deducere.

§. 25.

Quod fieri potest sub pacto de retrovendendo.

Feudum emtione potest comparari, & tum vocatur feudum emtum. Iam vero constat emtioni venditioni pactum adiici posse de retrovendendo. Nihil igitur impedit, quo minus idem adcedat emtioni venditioni, per quam feudum aliquis sibi comparat; & tum *feudum* dicitur *emtum sub pacto de retrovendendo.*

Vt ideo feudum emtum sub pacto de retrovendendo in dato quodam casu admittamus, requiritur, vt ostendatur, tum vasallam feudum sibi comparasse praenio titulo emtionis oneroso,

tum huic emtioni per modum pacti adcessisse legem retrouenditionis. Ex quo patet, perperam pro feudo emto sub pacto de retrouendendo haberi, si quis e. g. fundum allodialem sub retrouenditionis lege emtum alteri dein in feudum dederit.

§. 26.

Cuius conditio ex dictis C. I. explicanda.

Eam ideae, quam aiunt, superioris esse conditionem, vt in inferiori sua contineatur, principiiis logicis vel leuiter tinctum fugit neminem. Quum igitur in capite antecedente pacti de retrouendendo naturam in genere pro ratione instituti satis superque euolutam stiterimus: eo ipso fontes nos reclusisse arbitramur, ex quibus, quid de pacto retrouenditionis, quatenus feudi emtioni adcessit, praedicandum sit, hauriri sine negotio potest.

Adplicationem ipsam principiorum generalium de pacto retrouenditionis Cap. I. euolutorum ostendere initio animus erat, & quod propositum fuit, praestitsem, nisi partim temporis angustia prohiberer, partim hunc laborem a quocumque qui antecedentia sibi familiaria reddidit, facillimo negotio proprio Marte institui posse, mihi persuasum haberem.

§. 27.

Discutitur quaestio: vtrum pretium reuolutionis post mortem adquirentis factae heredibus feudalibus debeatur, nec ne?

Coronidis tamen loco non possum, quin ex principiis supra stabilitis respondeam ad quaestionem in hac materia maxime controuersam; nimirum *vtrum pretium reuolutione feudi emti sub pacto de retrouendendo facta*

Et post mortem emtoris vassalli ad heredes allodiales, an feudales saltim pertineat? Nullus dubito respondere pro successoribus feudaliibus. Quum enim non obstante pacto de retrovendo dominium transferri demonstraverim, quod, casu reuocionis existente, intercedente noua emtione venditione per secutam traditionem in reemtozem transit: prono aluco sequitur, vt & emtor feudi sub lege retrovendiitionis dominium sibi adquisiuerit, adeoque illud in successores feudi capaces saltim transtulerit, qui ideo tamquam venditores iusti casu retrovendiitionis existente non possunt non soli percipere pretium determinatum.

Tractarunt late hanc quaestionem HARTM. PISTOR. L. 3. quæst. 24. & CARPZOV. 5. respons. 31. quorum hic nobiscum facit, ille vero in omnia alia abit. STRUVIUS in S. I. F. C. IV. aphor. 15. n. 4. eandem mouet quaestionem, sed ipsa decisione titubat, vt illud homerianum in ipsum quadrare non immerito dixeris:

Τυδείην δ' οὐκ ἂν γυῖνις, ποτέρῳσι μετόη
 Ἡὲ μετὰ τρώεσσι οὐλοῖσι, ἢ μετ' ἀχαιοῖσι.

Argumentum HARTM. PISTOR. potissimum in eo consistit, vt retrovendiitione contractum emtionis venditionis penitus resolui, totamque rem ad pristinum statum reuerti autmet, cui abunde, opinor, satisfactum §. 16. Vrget praeterea praesumptam voluntatem acquirentis, cui consentaneam dicit suam adferionem. Illum enim, cum retrovendere permiserit, ad hunc quoque casum, quo redempto feudo pretium esset recuperaturus respexisse putat, vt pretium tamquam res hereditaria ad allodiales heredes perueniat. Sed quum per pactum de retrovendo ad reemtionem minime obligetur primus venditor, quod §. 5. apertissime docet; vix est, vt primum acquirentem ad hunc respexisse casum, multo minus voluisse, vt pretium

pretium ad allodiales heredes perueniat, praesumere queas. Denique fundamentum suae sententiae inde petit, quod ex venditione sub pacto de retrovendendo heredes defuncti fuerit obligati ad reuendendum pro soluro pretio; vt ideo haec obligatio cum adnexo ei commodo iam tum mortis tempore in defuncti bonis fuerit, adeoque ad heredes allodiales transferit. Sed supponit, quod probandum erat, hanc obligationem cum adnexo commodo respicere heredes allodiales, quum potius heredibus inhaerere feudalibus sit adserendum. Quamuis igitur cum CARPZOVIO contrariam sententiam amplectar, secundum quam litem quoque dederunt consuli *Scabini Lipsenses* vid. CARPZOV. loc. cit. n. 25.; non tamen cum ipso praesidium petendum duxerim ex textu *I. F. S. C. 55.*: Wird einem Mann ein Gut geliehen, auff seine Treue, so daß er es wieder auffleht (wenn es sein Herr wieder lösen möchte zu bescheider Zeit) das Gut mag der Herr lösen wenn er will, stirbet auch der Mann ohne lehns. Erben, das Gut wird dem Herrn ledig, und der Herr ist nicht pflichtig zu geben jenes Erben die Lösung des Guts. Ex eo enim, quod ob deficientes successores feudales feudum ipso iure reuertatur ad dominum, neque ille hoc casu obstrictus sit heredibus allodialibus ad soluendum pretium, quod vltima verba innuunt, minus secure mihi videretur argumentum duci ob maximam visionum diuersitatem ad casum reuolutionis, quo non ipso iure, sed emtione venditione consequitur feudum dominus.

T A N T V M.

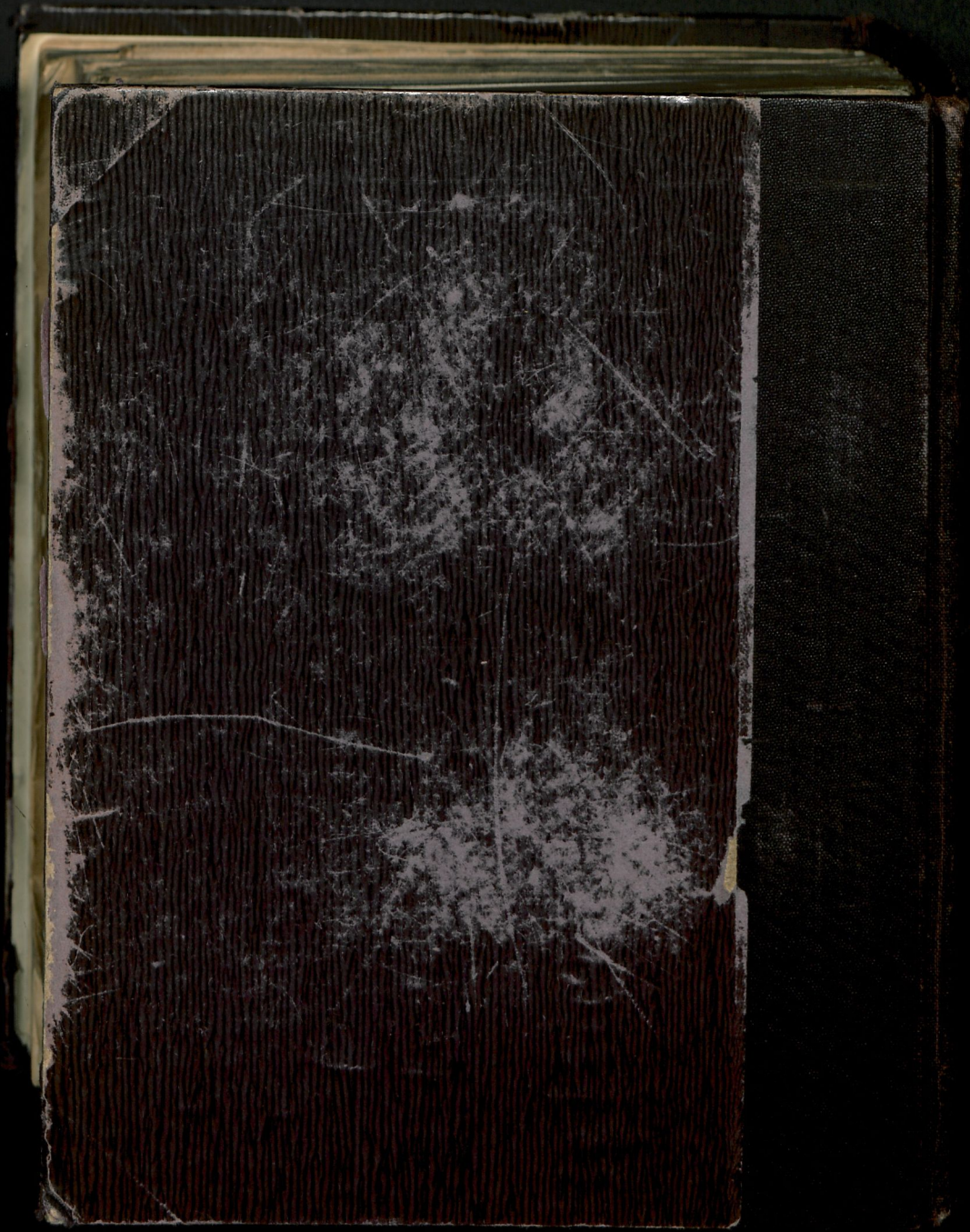
Halle, Diss., 1746/47

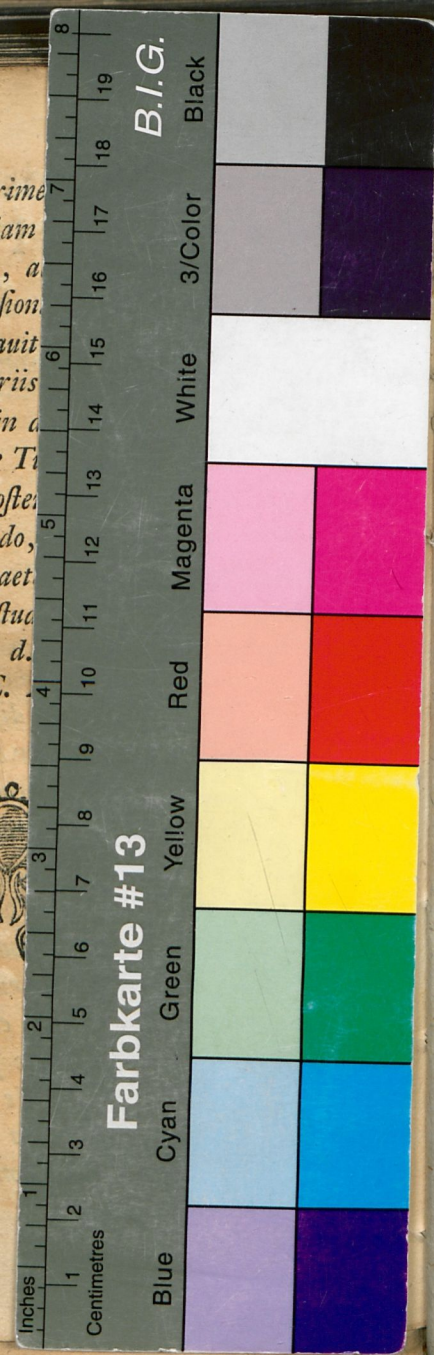
ULB Halle 3
002 729 377

58

DE
FEVDO EMTO
SVB PACTO DE RETROVENDENDO.

INDVLTV
ILLVSTRIS IVRISCONSVLTORVM ORDINIS
IN REGIA FRIDERICIANA
PRO
SVMMIS IN VTROQVE IVRE HONORIBVS
RITE CAPESSENDIS
AD DIEM APRIL. MDCC XLVII.
DISSERET
OTTO DAVID HENRICVS BECMANN
DEVITIO - MEGAPOLITANVS.

HALAE MAGDEBVRG. LITTERIS HENDELIANIS 1768.

(4)